

PERŽVALGA.

— „Varpas“ 6 num. praneša apie surinktas ir išleistas aukas parodos reikalams. Europėjiskam parodos kasieriui Zueriche tapo iš viso prisiusta 581 frankas ir 86 centai; o išmokėta \$274, 32 fr. Likę kasoje 313, o 4 f. „Varpo“ redakcijai yra surinkta 407 markės. Parodos aukų kasa iš Zuericho ir „Varpo“ redakcijos perėjo į rankas p. D. Z a u n i a u s, R o k a i c z i u o s e, p e r N e u k i r i c h, O s t p r.

— Pirmą kartą apie parodos reikalus prakalbėjo ir Prusų Lietuvos laikraščiai. Atkartoję atsisaukimus apie parodą iš „Ukininko“ ir „Varpo“ bei Amerikos Parodos Komiteto. Prusų lietuviai be abejonės prasidės prie tojo reikalo. — „N. L. Ceitunga“ num. 3.

— „Tevynės Sargas“ renigia lotynišką ir lietuvišką knygą vardan amerikiečių ir ragina amerikiečius sutaisyti peticiją ir delegaciją pas popiežių nusiusti, su meldimu užtarymo prieš žemės galiūnus ir prieš Dievą pripažįstant už palaimintus kun. Andrių Rudaminą ir jo avitą — kunigaikštį vyskupą M. G. kaip mūsų užtarytojus.

— „Varpas“ išleido naują knygelę „Paveikslai.“ Parasžė Žemaitė. pusl. 47.

— Maskolių valdžia stavei muilina lietuviams akis dėlei sugražinimo spaudos, sutverdama tam dalykui komisijas, kuri pripažįsta lietuviams tiesą, ką į niekus pavercia bile koks maskolpalaiakis, ir vėl viską pradeda iš naujo; ir lietuviai laukkite. O tuomet tarpu savo maskolizšką ir pravoslavišką propagandą varo su didžiausiu smarkumu, statydama cerkves, ir „narodnas ucziliszczias“ kur jų visai nereikia, tai arbatines ir savo knygynus įkurdama. Lietu-

vius židna, jus laukkite, o savo propagandą apmaskolinimo varo, ir persekioja lietuvius su didžiausiu įnirtimu. Prieszais szitokią maskolių politiką reikia smarkios lietuviszkės agitacijos ir rasztų izplatavimo, izz kurių žmonės galėtu suprast taji muilininą akių. Ant tokių rasztų izleidimo turėtu buti paskirtas tam tikras fondas.

— Apie Trakus, o ir visur placziai, Vilniaus gubernijai, ant 13 Lapkriczio praėjusių metų, žmonės laukė pabaigos svieto. Vieni buvo pasidare sau grabus ir meldėsi, kiti-gi viską pragėrė ir nieko neduho. O tulas Janka (Jonas Tulaviczis) izz Stakliszkųjų nei atė nei sėjo rugų žieminių. Dabar svietas nepasibaigė ir Jonas likosi be duonos.

— Žeimėje, Kauno gub. Panevežio pav., vagys apvogė žmonių banką ant 20,000. — „Lietuva.“

— Lietuviszkame Minske taps irengta moteriszlka gimnazija. — „Lietuva.“

— Pirmieji izzpildytojai užmanymo tautiszkos dienos yra Vladislovas Dauganis izz Sowelltown, Me. ir J. Žmuidina izz McAdoo, Pa., kuriuodu vienos dienos užpelną, po \$2,00, paszvente ant tautiszku reikalų. Kas daugiau?

— „Lietuva“ klausia kur yra kunigų aukos parodai sudėtos redakcijai nabaszninko „Garso“?

— Dr. J. Szliupas buvo užkviestas nuo Pittsburgo lietuvių su prakalboms; neapkenčiantieji to bėgo į policija meldami pagalbos, kad toji nedaleistu laikyti susirinkimų nei prakalbų. Policija vñenok jų neklausė. — Tai pirmynžengystė!

— Pittstono moteriu katalikiszka draugystė po apieka kunigo teip jau augsztai pako-po, kad du protestu net paraszė jau: į „Saulę“ ir „Viltį“ ir jau apsiginklavo su szluoto-

mis. Jeigu teip laipsniszkai kils ir tolyu, tai neužilgio pamatysime protestą priesz pati apiekuną, kuris sukėlė tuos ermyderius bėgediszskai apmeluodamas nieko jam neprasikaltusias ypatas ir dabar raszo protestus uzlindęs už moteriu nugartos.

Aukos parodai

Izz Philadelphia, Pa.

K. Macziutas	-25	K. Marcinkevicia	-25
A. Kairis	-10	Jieva Karientė	-50
Victorija Variejukė	-10	A. Blazys	-25
J. Vaitiekunas	-25	B. Vonejetis	-50
Ona Szimkienė	-50	Tecдора Rekasaitė	50
A. Zemaite	-25	J. Gutauskis	1—
J. Mokevicia	1—	Erd Naujokas	1—
S. Naujokas	-10	J. Mockevicia	-50
J. Rujstautas	-10	K. Ko stant naviczia	-50
A. Ariola Mockaitė	-10	Agota Mokeviciute	-50
F. Vitkevicia	-50	L. Balocius	-50
J. Ruzinkis	-25	J. Burnickis	-25
Marcijona Burnickienė	-25	J. Kibartas	-25
Kazimiera Dovydatienė	-25	V. Lovydaitis	-25
J. Novickas	-50	R. Malinauskis	-25
Marijona Boburczaukė	-25	Ona Malinauskienė	-25
K. Grybas	-25	M. Boburzauskis	-25
V. Sabalauškas	-25	P. Juoaitis	-25
V. Malkevicia	-25	A. Szuklis	-25
J. Javaitis	-25	J. Szimkus	-25
A. Danelavicia	-25	A. Guzauskis	-10
J. Rasauskis	-10	A. Barzas	-50
J. Kresneckis	-10	V. Zaulis	25
J. Makackis	-25	J. Jakstis	-10
V. Mickus	-25	K. Kubilius	-10
J. Baškezonis	-25	J. Bartuska	-10
T. Jasaitis	-25	A. Jankeuskis	-25
J. Szimkevicia	-25	Marijona Szimeanaviciute	-25
J. Grentaitis	-15	T. Stanikynas	-25
A. Daubrauskis	-25	T. Krievcznikaitis	-25
Agota Stalukeviciute	-25	A. Zalauškas	-15
M. Kimutis	-25	J. Pretike	-25
Ona Narontienė	-25	Pr. Roczias	+50
Agota Karazienė	-25	J. Banis	-25
A. Rimkus	1—	S. Narbutas	-25
Ag. Staszkauskis	-25	J. Karuzas	-25
K. Malinauskis	-10	S. Ačas	-10
Veronika Bucznikė	25	V. Staszkauskis	-25
F. Mikalaitis	-50	B. Staszkauskis	-10
J. Bucznis	-50	Elzbieta Malinauskienė	-50
V. Nevulis	-25	Marijona Tipikaitė	-25
J. Misickis	-10	S. Poltarokas	-50
J. Narbutas	-25	V. Valczka	-25
M. Knietautienė	-25	J. Spilgis	-25
A. Agentas	-25	Pr. Tautvydas	-25
L. Jonikas	-10	D. Knietautas	-25
J. Valavicia	1—	J. Kruezas	-25
Julliona Razienė	-50	J. Narbutas	-50
M. Kavaliauskas	-50	F. Valavicia	-50
J. Ivaszoviczia	-25	J. Bazis	-50
Rozalija Zemaitienė	-10	B. Vencius	-50
K. Zemaite	-50	B. Bugvilas	1—
V. Karszis	-25	J. Zemaitis	-50
Urszulė Gegecktenė	-25	S. Tarela	-50
J. Greckzius	-50	M. Dambrauckas	-25
		V. Zubras	-25
		P. Jankauskis	-25
		M. Zakevicia	-25

Buvo \$1370,57

Labu \$1424,22

J. J. Pauksztis.

Aukos kankintiniams

J. Žmuidina, McAdoo, Pa. 1—
Antra kart, New Britain, Conn. -30

Buvo \$99,90

Labu \$101,20

Redakcija.

Izz Lietuvos.

Po keliu metų nebuvimo Lietuvoje dideles atpmainas atradau. Valsczionių tarpe didesnis susipratimas o per tat mažiaus judosyyczii, ponijos ir kunigijos tarpe didesnis sutikimas. Ant sodiecių didele įtekmę daro užrubežinė lietuviszka spauda, kuri szaukia prie vienybės ir atsispyrimo priesz neteisybės. Viena neteisybė yra nuo pusės valdzios, kad nori sutrinti ir izszrauti izz pamato lietuviszka o antra neteisybė ekonomiszka.

Buvo zinia izz Petrapilės pirm poros mėnesiu, kad liet. spauda busenti sugražinta iki nauju metų, bet nauji metai atėjo o apie spaudos sugražinimą nieko negirdėti. Tas regis atsitinka dėlto, kad Petrapilės lietuviai daro viską per prietelystę vietiniu maskolių, sekdami pagal jų rodos, nenumanydami, kad tie patis maskoliai prieteliaudami izz vienos pusės del lietuvių, nori tiktai už liežuvio izsztraukti, duodami savo rodas pagal kurias lietuviai seka spaudos atgavime, ir dėlto per daugel metų atsiekti to negali, nes maskoliai visas paslaptis zinodami užkerta jiems kelius. Izsz tos priezasties, kad užrubežinė įtekmė yra dėl maskolių baugi, su savo žadėjimais sugražinti spaudą, nori ją sumazinti ir kaip norins užbovoti lietuvius, idant turėtu laiko daugiau izszkados padaryti statydami cerkves, cerkvines mo-kyklas, leisdami į žmonių tarpą popus, įrengdami visur arbatines ir prie jų maskolizskus knygynus ir tt. Vilniaus pravoslavnoje seminarijoje pra-

dėjo klierikus mokinti lietuviszkai, idant musų tarpe paleisti jų czielą armiją. Jau ir dabar vienas popas yra Tivatėnuose o antras Kolainuose mokanti lietuviszkai, kurie rupinasi savo dvasiszką ir maskoliszką įtekmę platinti. Žodžiu sakant, kvaili žmonės įtikėdami gerai szirdžiai maskolių prietelių (!) priesz anuos spaviedojasi isz visokių bėdų, o tie per tai žino kaip ir kokias kliutis daryti, kad lietuvystė visiszkai isznyktų. Kvaila butu toji pelė, kuri mislytu, kad katinas jos ne pjaus; kvaili yra tie žmonės, kurie įtiki maskoliszkai ir lenkiszka — prietelyste. Delto atsirado žmonės taip jau spaudos atidavimo reikaludami, kurie nebeklausia judoszių maskolių prietelių (?) rodos, bet daro pagal savo protą, nes tie prieteliai (?) žiuri tik tai kaip sau czinus ir orderius užsipeloyti o mumis žudyti; bet ne visi musų žmonės turi teip geras akis ir ausis, kad tą galėtų matyti, girdėti ir suprast. Sziuomi tarpu yra tik tai vienintelis kelias del prispjrimo, idant maskoliai spaudą graziutu: platinimas užrubežinių lietuviszkų knygy ir lietuviszkos dvasės. Tada maskoliai sugrazins spaudą siulydami knygas pas savę spaudintas, idant užrubežinę įtekmę sumazinti.

Isz priezasties, kad ponija savo gyvenimo laipsnio nebe nori pažeminti, norėdama gyventi kaip dar jų tėvai prie baudžiovos gyveno, žymiai pradeda nikti. Vieni jau dvarų neteko, kitiems teks lyg pavasario o dar kitiems ant kelių metų, jeigu laipsnio savo gyvenimo nepažemins. Tokie vis pucziasi kaip kalakutai, o utelės iszėdę jau visą pakauszj. Nebenor nei kšnelio žemės parduoti, idant skolas pamazinti ir ant likusios žemės sziaip teip gyventi, nes tada butų lygus su „muzikais“,

kurie turi mėsžuotas ir žeminas rankas bei puslėtas, o tokios pasidarytų ir musų buvusių kitą kart ponų, kas dėl musų „mandarinių“ *) yra baisiu. Jie nori gyventi isz svetimo prakaito, o tas prakaitas darosi vis brangesniu. Geresni ir drutesni žmonės iszeina į Ameriką arba į Prusus, prastesni ir silpnesni lieka imdami algas kaip anie geriejie. Didžiū—didžiausią nuspaudimą kenczia apsivedusiejie, kurie pastoje į dvarus už ordinarczikus arba kumeczius Egipto nelaisvę kenczia. Tie žmonės už 24 rublius, 12 purių rugių, 6 p. miežių, 4 p. žirnių, 5 p. avizų, truputi žemės ant daržo ir bulbių, už iszmaitinimą karvės ir avies pastoja į nelaisvę ant rundino meto, ir yra ap sunkinti sunkiaus kaip Brazilijoje ant kontrakto, o kaip žmonis apsivedę ir visiszkai biedni niekur iszbėgti ir pasitraukti negali. Prie to dar ne visados viską gauna pas ponus, kurie patys į ubagus virsta. Jeigu patenka žydams arendoriams į nagus, tai nors tie dar labiaus nuspaudžia, bet nors pinigų užmoka. Tų žmonių vargai neapsakomi, nes jie ir szventoms dienoms atsilsio neturi. Žydai parsamdo vežimus ant uždarbių ir siunczia anuos kelionėn szventoms dienomis. Tie lietuviszki murinai apart sausos duonos nebeturi ką ant kelio pasiimti, nes paskerstas meitėliukas turi užtekti uždaru ant visų metų, per tai retai kada pati yra iszgalėjime įdėti vyrui kokį kaukliuką, kurį cziulpia nabagas lyg szuva ant skiedryno ir kramto, nes mėsos yra labai pasiilgęs. Vaikai tokių vargszų yra apiplyszę pusplikiai. Jeigu toks vaikas ant tiek paugo, kad jį gal už piemenį kur leisti, tai jau laimė—vienu pilvu mažiau. Žmonės laiky-

* Teip vadinasi kinų urėdninkai, kurie už gėdą laiko dūbti augindami nagus ant pusės uolekzio ilgus.

dami manę už prietelių skundžiasi su aszaroms, bet asz apart pakėlimo balso ant plataus svieto, kitos rodos neturiu. Reikia dabar kunigų paklaust ar tokiame padėjime žmogui nusidėjimas butu vogti ar ne, jeigu už menkus pinigų ir javus, kuriuos jam duoda neva algos teip jį iszspaudžia kaip citriną? Jaigu yra budas aprubežiuoti darbininką per tikėjimą ir įstatymus, tai koks yra budas aprubežiovimo pono, kuris nieko ne dirba, į užrubežius važinėja, kortoms loszia, o vienok kartais darbininkui nei visų pinigų nei visų javų neatiduoda. Žodžiu sakant, vienas dirbdamas ir sunkiai prakaitaudamas yra teip kvailas ir silpnas, kad savo tiesų neatgaudamas hadu mirszta, o kitas isz tvirkime gyvendams turi po savo pusei geresnę iszmintį ir valdžią dėl nusloginimo pavargelio. Dėl iszeivystės sustabdymo, idant butų dėl ponų darbininkų, nori ponija per kunigus įtekmę ant iszeivijų turėti. Žmonės iszeina į kitas szalis tik isz paskutinės bėdos ir sako, kad pasiliktu, jeigu jiems norint po truputi algos pridėtų, bet ponai pridėti nenori. Žmonės sako, kad sunku yra jiems tėvynę apleist ir kad tik isz bėdos svetur iszeina. Ponai kalbina anuos kad ne eitu, bet padidinti algas neprizada. Net dar ketina susikalbėti kad pigesni darbininkai butų, nes, sako, iszeiti ant savo nebegali. Tai yra: jeigu jo dvaras davė jėmimo ant metų 3,000 rublių, tai jeigu anas kitą met brangiaus darbininkams mokės, tai turės ant 500 rublių mažiaus. O tai yra priezastis dėl ko ponai darbininkams nebegali brangiaus mokėti. Turėdamas ant 500 rublių mažiau jėmimo, turėtų daug mažiaus ant mergų ir kortų! O, kodėl anas nebegali kaip reikiant užmokėti! Bet vargu tas ilgai bus! Jau ir ku-

nigija varguzių teisybę pradeda pripazinti. Szveicarijoje buvo kongresas, ant kurio nuspręsta tikėjimo nebekliudant už varguzius stoti, per tai tas mieris gauna didesnę spēką ir pritaikinimą.

Per prievartą prie iszeivystės ir doriszkoji pusė pradeda nupulti, nes iszeivijų paczios, gyvena szlėsz pradėjo laikytis sau jau kintinius, gyventi su visokiais piemenimis ir pusberniais. Pagrįžę teip vadinami czia „amerikonai“ ras po puskaipį atsiunsty „pacztu“ vaikų. Retai katra gyvenaszlė nepasileidusi. Į Prusus eina mergos ant vasaros tarnauti, tos vėl grįžta su „priedais“. Kaip jos sako, nebegal atsakyti savo „gaspadoriams“, nes tie gražiai praszo, vaiszina, duoda ir pinigų; atsisakant galėtu sipykti ir nuo darbo pavaryti. Sziočiu budu prigimimas ne snaudžia, ir lietuvių skaitlius didinasi daleistu ar nedaleistu budu. Norint tam užbėgti, reik socialiszkas ir ekonomiszkas sanlygas teip pakreipt, kad kiekvienas žmogus savo laike galėtu apsivest ir turėtu ganėtiną užlaikymą savo szeimynos, nepryvalitu dėl kšnio duonos apleist savo lizdo ir dangintis kas žin kur. Priesz prigimimą nieks negal stengtis, o budami žmonės apsivedę ir turėdami pakaktinę užsilaikymą isz karto paszalintu iszsiplatinusę, kaipo amara, prostituciją.

Bažnyczioje eina kare su lenkyste, ypacz po miestus. Raseiniuose yra klebonu lietuviu gimęs, bet didelis lenkiszkas patrijota—Žementauskis, nuo Szakių, Suvalkų gub. kilęs, bet visus nori perliudyti, kad anas yra nuo Ciechocinko isz Lenkijos. Tas vyras teip smarkiai už lenkystę stovėjo, kad vyskupas atrado už naudingą aną isz Raseinių riebios perkelti ant filijos, kad anas po sunkaus dėl len-

kystės triuso—pasilsėtu. Iš tikro butu kvailumu stovėti už lenkystę ten, kur nieks jos neparemia. Yra tiktai du bajorai už lenkystę stovinciu, iš kurių vienas „pan Wróblewski“ važinėjo į Kauną pas vyskupą besirupindamas dėl brangios lenkiskos kalbos. Žinoma, kad jeigu lietuvystė Lietuvoje kila, tai yra visiems suprastina, bet ponai lenkai pasirupino už tai apteplioti vyskupą Paliūlisnį po užrubežinius lenkiskus laikrascezius.

Vilniuje lietuviai nori apimti švento Mikolo bažnyčią dėl savo dievmaldystės, bet kada prasė vyskupo Žvieravicziaus apie tai, tai ans atsakė, kad pakol gyvas bus, tai Vilniuje nebusę lietuviskos dievmaldystės. Bet rodos *de facto* lietuviai jau lietuviskai ten užgiedojo.

Žemaitijai didelis javų neuzderėjimas yra, per tat tuli užtenka maisto vos ne vos iki pavasario, ir dėlto iszeivystė didinasi. Po nekuriuos krasztus pradeda dalinti dvarus į kolonijas. Perka žemes valsčionis ir bajorai, kuriems galima pirkti tikt iki 60 desetinių pagal valdžios daleidimo. Kas turi pinigų gali iš tos ponų bėdos pasinaudoti. De sentina po 90 rublių.

Nuo poros metų Raseiniuose tapo įsteigta laukininkystės draugystė, kuri turi savo krautuvę ir patraukė iš paviečio į kelis simtus sanarių. Uždeda teipjau pieniszkas draugystes, iš kurių svarbiausios yra „Unitas“ Kuzeliszkiuose, arti Szilavos, ir „Biruta“ Kelmėje, abi Raseinių pavieta. Dabar ketina ir Raseiniuose uždėti pieniszką draugystę. Pieniszkos draugystės išdirba sviestą siųsdamos į užrubežį. Arti Szilavos, Raseinių pav. Aukszdvaryje yra nuo poros metų pabirkas dėl išdirbimo saldzių pyragaiczių, vynu iš uogų ir kitų vaisių, dziovinimo daržovių ir tt.

Pažįstamas.

Politiszkos žinios

Amerika. Amerikonų veikmė Pilipinuose vis ta pati; Otisas nepasigaili suteikt žinų savo valdžiai, kad pilipiniecius pergalejo, išblaszkė ir t.t., ir prie tujų prikergia po keles deszintis amerikonų užmusztų tai sužeistų. Pagal tai aiskiu, kad ten karė esti be pertrukio, kuri naikina lygiai abi puses. Pilipiniečiai, pagal praneszimus, tampa vis pergaletais, bet tulose vietose jų pergalejimas nusiduoda tik su pagelba laivynės. Susimuszimų atsitinka kas diena ir karė be atmainos okia yra kaip buvusi. O karė yra daug amerikonų pilipiniezių rankose, tai rodo tas, kad Washingtone karės ministeris iszsitarė, kad su sugautaisiais pilipinieciis negalima pasielgti kaip su maisztininkais, juos suszaudant, nes pilipiniečiai atsikerszytu lygia miera ant amerikonų patekusių į jų rankas. Dėlto aiskiu, kad amerikonų yra daug daugiaus pilipiniezių rankose, negu garsonama, ir amerikonai negal su pilipinieciis apsieiti pagal norą, nes aniejie lygiu budu atsikerszytu. Jeigu isztikruju karė artutasi prie galo, tai negabentu. amerikonai daugiaus kariaunos, kanuolių ir mulų į Pilipinus. Karė tiktai tada pasibaigs, kada amerikonai iszsikraustys iš Pilipinų ir paliks visą rėdą patiems žmonėms pasidaryti.

Tuli sėnatoriai pareikalavo lygių tiesų dėl murinų pietinių valstijų, kuriems tapo atimtos tiesos balsavimo. Bet kad sėnatorių didesnė dalis yra kapitalistais arba kapitalistų bernais, nepritaria tam ir jiems geriaus yra viesziat vergijai. — Senatorius Turner isz Washingtono valstijos smarkiai kaltino valdžią už žudynes pilipiniezių, ir visai kiteip elgtusi Amerikos valdžia, jeigu pilipiniečiai luptu amerikonus, kaip lupa burai anglus,

turėtu pakaktinai kanuolių, tada jie butu ir subrendusiai savimi valdytisi.

Burams pergaling anglus visuose didesniuose miestuose gyventojai nulaiko susirinkimus ir iszreiszkia savo simpatiją burams, kurie dėl savo tiesų ir laisvės kariauja su pasekme priesz despotiszką Angliją McKinley burų pergales nepatinka, nes sukelia dvasę ir energiją užimtų krasztų nepasiduoti teippat galingai Amerikai.

Pietinė Aprika. Praėjusios sanvaitės muszio pasekinių ant Tugela upės ir aplinkui Lady-smith laukė visas svietas, nes į 40,000 anglų buvo pasiusta iszgelbėti gen. White su 13,000 kareivių apgultą mieste Lady-smith, ir ant burų paprastos laimės anglai palikę 1500 užmusztų klaksoti ir 17 kanuolių turėjo neszintis atgal per Tugelą upę. Burui tame visam muszyje nužudę savųjų į 500 tiktai. Szitos žinios dar nėra tikros, nes anglai apleisdami vietą muszio paskutiniu kartu paliko 1500 užmusztų, o muszis tęsėsi apie 10 dienų, tai te laiko užmuszti ir visi sužeistie jie nežinomi dar, nes Anglijos valdžia tikras žinias slepia. Kiek anglų pateko į burų rankas, nežine dar. Isz pulko gen. Warren, gen. Dundonald su 1600 raitelių norėjo persimuzti per burų eiles ir įjot į Lady-smith, ir iszjojo, bet kur jie nujojo, nėra jokios žinios. Žinovai viso pasilaikymo sako, kad tie raiteliai nujoję į Pretoriją. Apart tokio nuokriczio, laikraszcziai paduoda, kad burai sumuszę gen. Clery, kuris likosi desziniame sparne sergėti kelią susineszimo. Kaip Bulleris persikėlė per upę, tai Clery likosi Chieveley, kurį burai sumuszę einą pasitikti grįžtantį Bullerį. Jeigu isztikruju teip atsitikę butų, tai ir pats Bulleris gal patekt į burų rankas. Apgultasis Ladysmith yra bombarduojamas

tolyn ir pagal žinovų nuomonę turėsę burams pasiduoti szia anvaite. Gen. White per sauninį telegrafą apreiszkęs Bullerui, kad negalys ilgiaus laikytisi.

Szitas nuokritis sukrėtė visą Angliją ir valdžios pusės laikraszcziai rodyja iszsiųsti kuomi greicziausiai dar 50,000 kariaunos ir statei traukti ant Bloemenfontein ir Pretorijos. Vienok nėra teip lengva iszpildyti, kaip laikraszcziams parasztyti.

Vakarinėje dalyje apie anglų pajiegų veikimus nieko nežirdėti, tik burai pradėję labiaus bombarduoti Kimberley. Pietiniame szone apie Colesberg ir Stormberg nieko svarbesnio neatsitiko. Gen. French ir Gatacre ilsisi visai tykai.

Ir dabar burams anglus sumuszus, visas svietas dziaugiasi sz Anglijos nuopuolio ir giet valdžios, kadangi Anglija visoms lindo už akių visame sviete. Politikieriai pranaszauja, kad jau pietinė Aprika dėl Aglijos yra dingusi, nes sukibus visiems gyventojams Anglija neatsilaikys nieku budu, kadangi dar neatsilaikė nei vieną kartą, kol burų buvo nažesnės pajiegos negu jau sziaudien yra.

Prancuzija. Sausio 25 d. Paryziuje sudas iszardė zokoną „Dangun emimo Motinos Szvencziausios“, kuris po uzdanga tikėjimo varė politiszką mierį, kad sugriauti respubliką ir paduoti visą szalies valdžią į rankas karaliaus. Tasai zokonas didei szelpė monarchistus, nes zokoninkams pinigų nestokavo. Paryžiaus arcivyskupas paliepė zokoninkams neatstoti nuo savo mierio. Žinoma, įvedus monarchiszką valdžią zokonai ir kunigija turėtu didesnę naudą isz vien su valdžia lupant žmones.

Praėjusį panedėlį atsibuvo rinkimai Prancuzijos sėnatorių, kur isz 30 kandidatų monar-

chizkos partijos, vos 3 tapė išrinktais. Monarchistai buvo pastatę savo kandidatais vien genarolus, iš kurių tapo, išrinktas tiktai gen. Mercier. Karės ministeris teip gi remė monarchistus. Senatas susideda dabar iš 61 republikono, 6 liberalų-republikonų, 18 radikalų, 7 socialistų, 4 monarchistų ir 3 nacionalistų.

Vokietija. Vieszpattytės roda vėl padavė seimui užtvirtinti reikalavimą padidinti karizšką laivynę su 103 laivais trijų skyrių, kurie kasztuos 1861 milijoną markių. Laivynė toji turėtu būti gatava laike 16 metų. Ką seimas padarys su tuomi valdzios reikalavimu, nežine; galima tikėtis kad daugumu balsų atmes, už ką valdzia išardys seimą su lukescziu, kad naujai išrinkti seimo pasiuntiniai išpildys valdzios reikalavimą. Teip gi valdzia vis reikalauja 450 milijonų markių ant suvienijimo kanalais didziųjų upių, kurie būtų gatavi laike 15 metų. Tai gi Vokietijos valdziai reikia dviejų milijardų ir 311 milijonų markių pinigų, kurių kasoje nėra ir turi būti surinkti nuo gyventojų, ant ko seimas nepristos. Seimui neivelyjant, tasai taptu išardytas ir per naujus rinkimus szańgi pasi daugintu skaitlius socialdemokratų. Vokietijos valdzia troksza padauginti savo laivynę, kad būtų pirmaja po Anglijai, ir tajai sugriuvus, užimti pirmajā vietą svieto politikoje, kokią dabar turi Anglija. Vokietijos, prieszingi Anglijai, laikraszcziiai pranaszauja sugriuvimą Anglijos per karę su burais. 1931 mete turės izskilti karę tarp Vokietijos ir Anglijos, kurioje tapsenti sumuszta Anglijos laivynė ir Anglijos dabartinės kolionijos pastos patvaldės vieszpattytės arba pereis į savastj kitų vieszpattysezių.

Žuvedija. Žuvedijos valdzia pareikalavo 150 milijonų kronų ant karizškų reikalų, butent: 46 greitai szaujanczių kanuolių 100,000 naujų Mauser szaudyklių ir 50 milijonų szuvių. Szitas viskas turi but gatava iki 1904 metų.

Azija. Kinų ciosoriui sirgus, valdzia apėmė jo motina, kuri valdė szalį su provincijų virszininkais ir Japonijos ciosorium. Dabar ciosoriaus szalininkai apskelbė valdonu szalies ciosoriaus sunų, 14 metų seną, kas sukėlė didelį ermyderį provincijose, nes tam nepritarianti ciosoriaus motina. Kitos vėl zinios pranesza, kad ciosorius esąs virszininku dviejų slaptų draugysezių, kurių mieris yra izsnaikinti visus krikszczionis izz tarpo kinų. Dar kitos zinios pranesza, kad Maskolija esanti pastacziusi tą vaiką ant trono ir užimsenti apiekunystę ant Kinijos, kad paszalinti Anglijos įtekme. Prancuzija teip gi turi tame dalyvumą. Anglijai turint nuopuolius Aprikoje, dabar gera proga ją izsztumti izz Kinų. Danija neįstengdama užgrebti kokią dalį Kinų, keta parduoti savo vakarines Indijas Amerikai ir su jos pagelba pasisavinti Kinuose kokią provinciją. Prancuzija reikalauja 200,000 taelių atlyginimo už nužudymą misijonierių ir izspustyjimą misijos stacijas Kuang provincijoi.

Dalis darbu.

Troy, N. Y. Czionai sustraikavo strytkarių darbininkai reikalaudami pakėlimo algos ir sutrumpinti darbo laiką. Kompanija norėdama algas numazinti sukėlė szitą straiką. Valdzia įsikiszo į tarpą ir nori sutaikinti; kompanija pažadėjo mokėti po \$2,00 už deszimties valandų darbą, bet nedaro kontraktų, be kurių straikieriai negrijta prie

darbo.

Houghton, Mich. Paskala eina buk tapse uždarintos kasyklos Arcadian, nes Standard Oil Co. neapsimokas jose darbas. Pirmiaus jose dirbo 1200 darbininkų o dabar tik 400 dirba.

Racine, Wis. Czionai sudegė vinių pabirkas firmos Racine Nail & Tack Co. ir darbininkai neteko darbo.

— Teip gi sudegė pabirkas skrynių firmos Common Sence kur 25 darbininkai neteko darbū.

Lhinelander, Wis. Lentų pjovinyzia prigulinti Geo Clayton'ui sudegė 20 Sausio, bet dėl daugelio užpraszymų busenti tuojaus atstatyta ir vėl pradės dirbti.

Elwood City, Pa. Pabirkas Standard Seamles Tube Co. paadėjo dirbti ir 250 darbininkų gavo darbą; vėliaus priims dar daugiau darbininkų.

Wilkes-Barre, Pa. Kasyklose Hollenbach straikas vaikų pasibaigė ir vėl pradėjo dirbti.

Plymouth, Pa. Lanee kasyklose, No. 11, durių uždarinėtojai sustraikavo reikalaudami pakėlimo algos, kuriuos visai paszalino nuo darbo pastatant jų vieton kitus darbininkus.

Boston, Mass. Czionai tapo paszalinta nuo darbo 1600 cigarų darbininkų, tarp kurių yra 500 merginų, už reikalavimą pakelti algas.

Pittsburg, Pa. Prancuzijos valdzia apsteliavo 100 plieninių vagonų karizskiems reikalams. Pressed Steel Car Co. turi juos pगतavyti greiciausiam laike.

Glen Lyon, Pa. Vietinių kasyklų sustraikavo vaikai už atstatymą vieno vaiko nuo darbo. Dėl vaikų turėjo sustoti dirbę ir kalnakasiai.

Philadelphia, Pa. Czionai sudegė pabirkas Angora Mfg. Co. ant 16 gatvės

Baltimore Ave. kame apdegė 17 merginų. 150 darbininkų neteko darbo.

Dunkirk, N. Y. Straikieriai pabirke Brooks Locomotive Works sugrijzo prie darbo.

Shmokin, Pa. Kasyklų Hickory Swamp sutruko vienas vindų ratas ir sugriovė visą namą, dėl kurios priezasties turėjo sustoti darbas kasyklose.

— Paskalas eina kad neatbutinai turės izskilti straikas dėl padidinio algos.

Washington, D. C. S. Gompers, prezidentas organizacijos „American Federation of Labor“ reikalavo nuo McKinley užtvirtinimo 8 valandų darbo laiko dėl visų darbininkų lygiai, bei kad būtų užginta pardavoti izsdarbius kalinių izsdirbtus, izz vienos valstijos į kitą, ir kad būtų užginta areztuoti darbininkus už agitaciją.

Czekijoi, dabar straikuoja į 90,000 kalnakasių, reikalaudami pakėlimo algos ir 8 valandų darbo laiko. Dėl stokos anglių turėjo sustoti daugelis pabirkų ne tiktai Austrijoi bet ir Vokietijoi, kur antra tiek darbininkų sustojo dirbę. Saksonijoi turėjo jau sustoti tavorus vezanti trukiai dėl stokos anglių; Dresden turėjo sumazinti gazo žiburius, ir visur pradėjo baisiai kuras pabrangti dėl esanczių didelių szalezių. Kasyklų savininkai nenori kalnakasių reikalavimų izspildyti, nors valdzia pradėjo tarpininkauti.

Paryziuje prie statymo parodai visokių namų sustraikavo 8000 daildyzių reikalaudami pakėlimo algos.

Iz Brazilijos.

Mieli Broliai lietuviai!

Lapkriczio 5 dieną, 1899 m., gavau izz paczto 7 gromatas; 6 buvo izz sziaurinės Amerikos o septinta izz Prusų Lie-

tuvos. Iš siaurinės Amerikos gromatos buvo: 1) iš „Vienybės“ redakcijos, 2) Antano Burgulo, 3) Albino Jokubkos, 4) Petro Degucio, 5) Petro Botyriaus, 6) M. Petraiczio ir 7) nuo Viliaus Kalvaičio iš Tilžės su knygute „Kankles“ dovanų, už kurias labai dėkavoju. Atsakymo ant visų umu laiku duoti nesuspėju dėl stokos laiko, dėlto meldžiu truputį palukėti, nes dabar pas mus lauko darbymetis.

Dabar šiek tiek papasakosiu apie mūsų ezion gyvenimą. Lapkričio 8 dieną buvo mano dukters, Katarinos, vestuvės. (Ar už lietuvio ištekėjo? Red.) Lapkričio 12 d. išleidau savo moterį pas naują žentą o asz likesis namieje su mažesneis vaikais, pavalgydinęs juos ir apsižiūrėjęs apie gyvuolius bei visztas, po pietų pradėjau raszyti szitą gromatą į „Vienybės“ redakciją. Ma be raszant, du vaikiukai rengeš eiti bažnyczion ant vakarinės (miszparų), bet pamatę kylant debesį anuos sulaikiau, kad neitu, nes gal sulyti. Praėjus 5 minutoms išzgirdom didelį užmą, asz uždarinėjau visus langus ir duris, ir ausiszaukiau visus tris vaikelius į naująją ginczią. Pirma atėjo baises vėjas viską rodos ardydamas ir lauzydamas; asz žiurėdamas per langą dėjavau mano vyndarzio ir toi akimirko kaip pradėjo kristi ledai, visztos kiauszinio didumo, ir kuo tolyn, tuom labyn. Ak Dieve mieliausis! Kaip iszkilo audra, kaip pradėjo kulti ledai į grinczią, kaip pradėjo vaikai rekti, kaip žydai iš baimės, tai negaliu nei apsakyti. Mat grinczia isz lentų ir guntais dengta, o kiausziniai ledai kaip emė kulti, tai nuo bildėsio nei savo balso nebuvo girdima. Toji audra su ledais tesėsi per 20 minutų ir prikreté į pėdą storio ant zemės. Praėjus au-

drai, su ja nuėjo visi mūsų javai ir vaisiai; vyndarzio tik szakos, nei lapelio nei vuogelės; kitų vaisių medžių teipgi tiktai szakos; javai sumaiszyti su žeme ir ledais prislėgti. Dykujų medžių szakos su lapais teipgi dingo ir daugelis iszverstų tapo. Ganyklų apytvaros teipgi iszardytos ir gyvuoliai vaikszechioja kur nori, nes nēr nuo ko juos ginti, viskas Dievo galybės sunaikinta. Iš visų pusių buvo girdėti tik verksmas ir rėksmas, labiausiai moterių ir vaikų: „Dieve ką padarei, Dieve ką padarei! Atėm-ei nuo mus viską, tai atsiimk ir mus! Kaip mes gyvensim, neturėdami ką valgyti!“ Ar tikėsite broliai, vienok toji valanda buvo panaszi į sudną dieną, pagal pranaszus. Szituos zodžius raszydams ir asz aszaras lieju. Virtuvėje užmirszaui langinyczią su sukilu (klingiu) prisukt, kurią vėjas atidarė, o ledai iszmušė stiklus ir valei į virtuvę; bala virtuvėje, o mano visi rasztai ir popieros nuo stalo baloj-; visztos su viszėciukais po balą braidzioja ir plaukia, per pusę gvvi — negyvi; ant kiemo szuo negyvą visztą nesziojasi ir ēda; mat nabagė nespėjo į pastogę pamukti. Ledai užmuszė daugybę visztų ir parsziukų, tai kurgi ir nebus gailu. Kaip apskaitėmė iszkadą tik pavirszutiniai, toi į 200 ukininkų neturėsime maisto nei sėklos. O kiek sodų ir vyndarzių isznaikino, tai neapskaityta dar, bet bus ant daugel tukstanczių. Asz kitų daiktų neskaitydams, turu iszkados ant kvieczių ir vyndarzio, mažiausiai ant 500 milreisy. Piersų ir figų butų buvę apie 150 buszelių, figų-obuolių teipgi but buvę antra apie tiek, kurių neliko nei zenklo. Žolė teipgi dingo ir gyvuoliai turi badauti. Daug yra tokių ukininkų, ką turi iszkados po 1000 milreisy ir dar daugiaus. Per vestuves buvo pas mane

daugelis visokių tautų žmonių, kurie apveizėję mano sodą ir javus pagyrė, o ir asz pats be jų pagyrimo džiaugiausi, ir teip trumpam laike likausi nieko neturincziu, kaip ubagas. Matote broliai, nuo Dievo negalima nei Brazilijai pasikavot. Bet ką daryt, Dievas davė, Dievas atėmė ir vėl gali duot. Laike pusės metų iszleidau dvi dukteris už vyrų ir naujus namus pastacziau, ir prie tų rupesczių dabar vėl vienas prisidėjo, ką valgysim? Kap teip atsitiktu kitose szaliese, tai turėtų daug gyvuolių sumažinti dėl žieminio paszaro stokos; žmonės turētu eit ubagaut. Mums neprisieis dar eit ubagais, nes pas kiekvieną dar yra senų kukuruzų po porą deszimtų zakų (zakas 3 buszelei), pupų (szebelbonų) po keletą zakų, o pas daugelį ir kvieczių dar yra. Dabar sodinam kukuruzus, kurie prieis pirmose dienose Kovo. Apie gyvuolių maistą ezion nieka dos nereik rupintis; ganosi jie ganyklose aptvertose tvora, ir visas rupestis, kad tvoros butų geros, kad per spragą iszėję gyvuoliai nesueitu į javus arba kur nenuklystu. Ant mėsos kiaulių ir visztų kiekvienas turi savo pakaktinai. Jei Dievas neužleis kitos nelaimės ant mūsų kukuruzų, tai ubagaut neprisieis nei vienam. Bet jau ir pas mus atsirado daug tokių tinginių, kurie tingi dirbti, mažai ką sėja ir sodina, ir tokiems bile priezasztis. Jie norētu vis kokių gamtiszkių nelaimių, kad paskui elgėtautų; norētu skanei pavalyt, gražiai apsirėdyti, bet nieko nedirbt. Darbą toki vis atideda ant kitu metų ir ketina daug miszko iszkirst, daug sėti ir sodinti visko. Bet metai ateina ir nučna, miszkas stovi miszki o tinginys užsimirszta savo zadėjimą ir vėl nieko nedirba. Pas tokius ponpalaikius visados yra ubagygtė; nesiseka jiems nei gy-

vuoliai, triobos sulužę ir niekur nėra tvarkos. Toki labai peikia Brazilijos gyvenimą, bet jiems geriaus nebutų nei Australijoi. Nors gyventum ant geriausios zemės ir geriausios namuos, bet jeigu nedirbsi, visur nieko nebus.

Dabar atsakau Petruui Botyriui ant klausimo apie brolių numirusį Juozą Botyrių. Veliolis buvo mažas žmogus, neaiszkios kalbos, užkimes rodos. Teip senas rodosi nebuvo, kaip Tamista raszai; jis buvo apsivedęs su naszlę ir turėjo podukrą, kuri jau apsivedusi yra. Jis paėjo rodos nuo Vilkaviszkiio ar Naumiesczio, Suvalkų gub. Kol paraszysiu Tamistai laiszką, tai tikrai isztirsiu ir viską danesziu. Veliolis nesivadino Botyrium, bet Botera.

Petruui Degucziui: Brazilijoi zemės yra gana ir daug kolionijų yra valdzios iszmieruotų, kurias atiduoda sandai ant 7 metų dovanai; po 7 metų reik užmokėti nuo 300 iki 400 milreisy (milreisas 54 centai Sav. Valstijų pinigais); kolionijos yra didumo 52 iki 65 akrų ir viskas miszkas. Asz atvaziavau Brazilijon valdzios kasztu ir zemę gavau dovanai, bet dabar jau nieks negauna. Tiktai nuo Rio de Janeiro geležinkeliu dar nuveža dovanai kur kas nori. Gyventojai yra laisvi, paszparto nereik, szaudyklių gali laikyti kiek nori, medzioti gali kada nori ir netingi po bruzgynus szlamszti; vilkų ir meszkų nėra; stirnų, antų, zukių ir visokių paukszechzių yra iki valei; antos yra dideles kaip vidutinė karvė ir jų mėsa bei skura yra labai brangi. Pabrikų pas mus yra labai mažai ir ant uzdarbių pabriuose negalima tikėtis. Į miestą Alfredo Chaves nuo mano gyvenimo yra 20 verstų, o į Kampoerą 12. Krautuvės yra kiekvienoje kolionijoi (sodziuje). Gyvuolių turime visokių,

mokslais reiktu drovėtis ir pasirodyti. Nelaimė mūsų, kad pirmame žingsnyje prie apsisvietimo sutinkame priešų savo brolių kunigą, kuris turėtu dar raginti prie to savo aveles. *V. E. Bazilius.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Westville, Ill. Musų T. M. D. ant susirinkimo 21 d. Sausio balsavo ant centralizsko prezidento p. M. Bridicko, isz Lost Creek, Pa. O link susidėjimo su „Ukininku“, nutarė palaukti atsakymo nuo „Uk.“ redakcijos. Prie mūsų kuopos prisirasė du nauji draugai.

Vietiniai lietuviai pradėjo tautiskri atgyti ir stoti eilėn su kitu miestų lietuviais, kad prisidėti prie abelnų tautiskų reikalų. Vienok dauguma dar vis laikosi senoviskos nuomonės, kad pragert tuos pinigų, negu paaukauti tau tos reikalams. Prakilnesniejie tautiečiai darbuojasi, kad atvesti ant tikro tautiskio kelio tuos paklydėlius.

V. S. Kreivėnas.
sekretor.

Isz visur.

Austrijoji slovakus vokiszka valdžia persekioja veik teip, kaip ir maskolizkoji lietuvius. Sausio 5 dieną tapo apaudyti ant piniginės baudos nuo 50 iki 112 guldenų ir kalėjimo nuo 10 dienų iki 3 mėn. net 28 slovakai už „prasizengimą prieš valdžią“ o redaktorius „Narodnych Novin“ gavo 8 mėn. kalėjimo ir 600 guldenų užmokėti. — Jei nori buti tautiskų slovakų, tai tur kalėjime sėdėti. — Anton Novak už paraszimą straipsnio „Slovak balsas apie slovakus“ gavo vieną savaitę kalėti ir 50 guldenų užmokėti.

Belgrade, Serbijoi, tapęs su-

aresztavotas M. Simicz, direktorius valdžios kasos už pavogimą milijono frankų.

Varszavoje tapę suaresztavota apie 90 lenkų, kurie norėjo daugiau, negu maskoliai suteikė palengvinimų.

Vokietijos kolonijose, pietinėje Aprikoje, tapo ryksztėmis nuplakta 233 murinai o 21 nužudytas už neklausymą valdžios. — Geras budas platinimo apszvietos.

Vokietija teip augsztai yra pakilusi kulturoje, kad vienas szuvis dėl kanuolės kasztuoja 5000 markių (\$1250,00). Kanuolės dėl tokių szovymų kasztuoja po 17,000 markių (\$4250,00), kuri lieka niekam neverta po 90 iszszovimų.

Drėzdėne numirė Vokietijos ciesorienės motina, ir dėlto visi prisirengimai ant ciesoriaus geburtstago, 27 Sausio, į niekus pavirto.

Abelnai visokie laikraszečiai dabar yra užimti klausimu apie katalikizskų kunigų apsivedimą, ką popiezius daleidęs pietinės Amerikos kunigams. Vieni tvirtina, kad apsivedus kunigams bus geriau, bus jie priimti tarpan draugijos ir budami turtingi, galės savo vaikus iszleisti į mokslus; kiti gi vel tvirtina, kad kunigams nevedus geriau, nes jie vietoje vienos moteries laikosi po keletą gaspadinių ir tokie nesutiks su popiežiaus paliepimu. Vienok kad kunigai apsivestu, butų geriau. Daugel gražių merginų butų geromis motinoms ir ne „gaspadinautu“.

Nuo redakcijos.

T. M. D. kuopos sudėję metines ar kitokius mokeszius turi suraszyti po kiek kas moko kėjo ar aukavo ir taji suraszę su pinigais nusiust centr. ka-

sieriui, kuris ant tokio suraszos pasiraszo ir taji nusiunczia centr. sekretoriui, kuris įraszo į Draugystės knygas. Dabar tulos kuopos atsiuntė savo mokėjimo skaitlius redakcijon, kas visai nereikalinga.

Nuo szio karto talpinsime „Vienybeje“ vardus tiktai naujai prisirasziusių sanarių, Talpinti vardus užsimokėjusių po 5 ct. mėnesinės užima per daug vietos laikrasztyje vis tie patys. Tokios mokeszys turi but garsinamos, kad: „Plymoutho kuopa pri-siuntė \$1,35 ct.“ Apie mėnesinės užsimokėjimą turi kuopų vyriausybė tarp savęs kvitavoti.

Visatinas Susirinkimas!

Cleveland'o, Ohio, Parapijos susirinkimas atsibus Utarininke, 6 d. Vasario 1900 m. nuo pusės po septintos valandos vakare ant Sz. Petro par. Salės, ant kurio bus apsvarestomi labai svarbus dalykai kaslink statymo bažnyzios. Dėlto užkvieziame visus vyrus ir moteris kuo skaitlingiausiai susirinkti. Ant viuszminėto susirinkimo pribus ir guodotinas kun. J. Sutkaitis, o 7 ir 8 d. Vasario kol-ktavos po namus ant bažnyzios reikalų. Teipogi ketino kun. J. Sutkaitis tankiai pas mus atsilankyti, szelpti savo darbu ir gera roda iki gausim kunigą ant visados. Dar gera butu proga ir rupintis apie bažnyziaz, žmonės gerai pelno, kiekvienas gali aukauti po keletą centų ant teip svarbaus dalyko, o ir turime kas mums gali duot gerą rodą. Kad tik butų pas lietuvius sutikimas ir meilė, ne ilgai truktu, pamatytumėm kad ir mes turime savą bažnyziaz, nereikėtu trunkytėsi po svetimtauczių pakampius ir be reikalo centus barstyt.

Komitetas.

„Vienybes“ redakcijoi

gaunamos szios naujos knygos.

Vilius Tell. Drama penkiuse aktuse, versta isz vokiszkos kalbos per D. V. Kudirka -30

Laisvos Valandos. Eilės, Paraszė D. V. Kudirka -15

Pasakos. Pagal Krilovą paraszė Dr. V. Kudirka -10

Laima ir Planetos -25

Aidas Lietuvos darbininkų num. 3 ir 4 -15

Lietuvos Darbininkas num. 2 -20

Isz ko kyla melai -75

Gyvenimai Szventujų ant kožnos dienos 6-ta dalis -65

Vienakis. Apysaka isz galdynės prancuzų revoliucijos -5

Ką turime veikti dėl mūsų iszganymo -5

Kalendorius 1900 m. -15

Paveikslai. Paraszė Zemaitė. -15

Žmogus nepliuszkis -10

Lietuvių Pradžiai Mazojoi Azijoi -50

Imtynės varguolių su bagocziais -10

KNYGOS.

Apraszymas tikros teisybės ir stebuklingi Dievo galybės apszireizskimai.....80c.

Apie popiezius, vyskupus ir kitus Dievo tarnus ir jų gerus darbus.....50c.

Knyga apie sutvėrimą Daugauz žemės ir kitų dangiszskų svietų bei apie pabaigą svieto.....75c.

Jieszkojimas peklos.....\$2,00

Galima gauti pas:
J. DAUGMATIS,
73 Grand street. Brooklyn, N. Y.

NEREIKIA PININGU. PRABA DOVANAI PER 30 DIENŲ.
Mes tiklime Jums.

39,00 nusipirkate geriausią sluvamą maszinę Victor su visais įrankiais. Gera sluti suvis ir lengvas sluvius. Garantujam ant 20 metų. Turime 3 skyrus už vieokią prokė 22,00 nusipirkate geriausią VARGONUS Victor Garantū 12 metų. Praba dovanai, 24 skyrų, vieokla pr kė \$120,00 pirasite geriają VICTOR PIANO. Pardūdamė visokius muskaliszkus instrumentus. Katalėgal dovanai.

VICTOR MFG. CO. Dept. X 17, 161-167
Plymouth PL., CHICAGO, ILL.

IDĖJA ANT MĖSZLYNO.

(Apysaka mūsų dienų).
Aukauja broliams Lietuviams
M u s o .

(Tąsa.)

gėriesi, — o apsigyventi Kaune tai mano sena, subrendusi mąstis, tai dalis mano idėjos. Czion yra didelis sudas, czion isz visos platumos Kauno gubernijos ateis ukininkai su visokiomis bylomis, tai galėsiu broliškai suteikti jiems visokias geras rodas, visuomet užstosiu juos priesz dvarponius, kurie tuos nuvargusius, tamsius žmonele spaudžia, skriaudžia, kaip įmano. Ar gi netiesa, mano miela?

Teip kalbėjo Jonas Szapas isz tikros szirdies.

— Tai-gi, tai-gi, Jonyti, — asz visados esu dalim tavo augsztos idėjos ir, kaip tave myliu, tau pritarsiu visuose tavo naudinguose siekiuose — rintai atsakė pana Lucija.

— Viliuosi, juog manęs palauksi da kelis metus, pakol gerai apsigyvėsiu, turėsiu tikrai tvirtą pamatą, tai tuomet mane galėsi apdovanoti da didesnė laime, aukaudama man save ir visą savo gyvenimą — toliaus kalbėjo Jonas Szapas.

— Laukdama belaukiu, nės tai mano doriszka pareiga — liudnai atsakė pana Lucija, — bet tikinasi, juog ir patgerai supranti, kas per kanczia manotasai laukimas? Ir atsiminti bijau, kiek prisikankinau per tuos keturis metus; o jeigu, sakai, da reikės laukti kelis metus, tai jau galutinai turia nustoti iszgalės; — velik dabar atsigulti į grabą!

Pana Lucija kalbėjo graudingu balsu ir jos mėlynose akise žibėjo stambios aszaros.

Numylėtinis teip-gi gailingai žiūrėjo į savo Lucyte. Valandėlę abudu tylėjo, bet jisai vėla tolyn kalbėjo:

— Jug pati supranti, mano miela, juog umai vesti negaliu, nės da pats neturiu tikro pamato gyvenimui — da turiu jieszkotis duonos karnio; velyk pakol pavargsiu vienas, nės dviesia vargtume dvigubai. Tu Lucyte tuotarpu pagyventum pas savo tėvelius. Jug dabartės sunku gauti iszsyk tokią vietą ir algą, kad galėtum iszgyventi su szejmyna, ypacziai savo kraszte, kur viską apglėbą maskeliai.

— Teisybė, — perkirto pana Lucija — bet ar nebutų gerai priimti tą vietą, ką siulė? pagyventume kokius trejus-ketverius metus svetur, susirinktu-me skatiko ir vėl galėtume sugrįžti į savo krasztą; tada galėtum užsiimti advokatura kad ir pacziam Kaune, ir nors isz pradzių menką turėtum praktiką, bet, prisidurdami isz sutaupintų pinigų, szejp teip pragyventume; — tolyn, žinoma, eitų geryn.

— Teisybė, — tarė Jonas Szapas abejodamas: — „miravo“ sudzios vieta gana gera, algos duoda į du tukstancziu rublių, o su visukuom pareina per metus į tris. Jug isz tokios algos be abejonės gali pasidėti ant metų mažiausiai pusantro tukstanczio rublių, tai yra pusę algos, — tai per ketverius metus sudėtume į szezis tukstanczius rublių.

— Matai, Jonyti, — džiaugsmingai pritarė jam pana Lucija: — turint kieszeniuje 6 tukstanczius, gali drąsiai grįžti atgal į savo tėvynę ir tik nuoszimczius prisidedant, jau galime gyventi be vargo.

— Reikia pamėginti gal ir nebutų bloga, pritarė numylėtinis: — reikės paduoti praszymą ir, jeigu tik pareina geras atsakymas, tai apie Mykolines galės but sziubas.

Dienos bėgo viena po kitai ir į mėnesį laiko parėjo atsakymas ant paduoto praszymo: vietą „miravo“ sudzios siulo net už Kaspijų ir liepia, kaip galint greicziaus atsiųsti tam tikslui reikalingas popieras.

Džiaugėsi abudu sulaukę užganėdiantį atsakymą ir teiravosi, kaip ką daryti. Popieras iszsiuntė, Mykolines rodos, lekte atlekė. Sziubas nusidavė už dviejų dienų priesz patį szv. Mykolą.

Viskas dabar buvo gerai; seniai Žakevycziai labai džiaugėsi ir gyrėsi kitiems savo žentu; džiaugėsi nemažai kits kitu ir Jonas su Lucija.

Vienok Jonui Szapui szejk tiek perszėjo szirdį ir gusiais buvo nuliudęs; mat, nės vienas draugų nepribuvo ant vestuvių pokylio, nors jisai ļaugumui iszsiuntinėjo korteles su pakvietimu. Kodėl teip atszalo jam visi draugai, tai jisai pats gerai žinojo, nės ne sykį driso iszmėtinėti jam į akis, kad ima lenkų ir ne sykį mėgino atpeikti. Draugai stacziai sakė:

— Minėsi žodį ir pats veltu gailėsi — bet pragaiszijs tave lenkė be

abejonės.

Jug draugai turėjo teisybę, nės Szapas tolyn-labyn ėmė apsileisti, o paskutiniuose metuose jau beveik visai nieko neveikė: pirmiaus da, budavo, szj-tą paraszo ir sekėsi jam raszyti, dabar-gi visai nustojo ir jau nuo pernai metų neparaszė nės vieno nors menko straipsnelio; žodziu pasidarė tarpas eilėje darbininkų ir didesnė naszta puolė ant likusiujų.

Jono tėvai teip-pat nemažai nesigandavo, iszgirdę, juog jų sunus sumilo su kokia ten mieszczianka ir labai pyko, dažinojė, kad jau neužilgo bus sziubas. Nors Jonas kvietė tėvus ant savo vestuvių, visaip jiems aiszkino, teisinosi, juog kitaip negali buti, kad bus gerai, vienok tėvai jo nelaimino ir tiesiok atsakė nuo pakvietimo.

Tas viskas Jonui labai uždavė szirdį ir pertai jį spaudė nuliudimas. Vienok jauna patelė jį nuliudusį mokėjo umai suraminti, o su laiku tie sopuliai ir patys nuo szirdies po valei nuslinko.

Pana Lucija, dabartinė poni Szapienė, arba, kaip sako kaimiecziai, Jonienė turėjo labai gražiai pasiūtą lietuviszką kostiumą ir prie savo numylėtinio, dabar savo vyro, mėgo lietuviszkai apsirėdyti, kas labai patikdavo Jonui Szapui.

— Tai dalis mano idėjos, — mislydavo sau vienas, žiurėdamas į placzius, gražiai iszaktavotas ir iszsiuvinėtas raskoves.

Po sziubui teippat tankiai Jonienė rėdėsi lietuviszkai, ypacz einant pasi-vaikszechioti.

Tarp kitų daiktų Jonui teip-gi labai patiko puikiai arosais iszsiuti naktiniai pantapliai, kuriuos iszsiuvo jam savo ranka pati pana Lucija paskutiniuose metuose priesz jo parvažiavimą iš Maskvos. Ant kiekvieno pantaplio buvo puikiai iszdaryta po didelę gotiszkos formos litarą „es“ su zenkleliu ant virszaus, tai yra Š (sza), kaipo pirmutinė litara jo pavardės. Pati litara spindėjo visokioms spalvomis vainikėlyje puikiai iszsiutų smulkių lapelių.

Pana Lucija gerai žinojo, juog litara „es“ Š su zenkleliu, tai tikra lietuviszka, tai ypatybė lietuviszkos abecėlos, ir kad tikram lietuviui patrijotui tinka tiktai tokia.

(Toliaus bus)

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesziūmus kiekvienoj' dalyje svieto ir siunčiam pinigūs greitai ir pigai.

Susiszněkam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mustj Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

SEND NO MONEY

BRAND DROP CABINET BURDICK SEWING MACHINE by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and THE GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF. Special Offer Price \$15.50 your freight agent our.

\$15.50
Machine weighs 120 pounds and the freight will average 15 cents for each 500 miles. GIVE IT THREE MONTHS TRIAL in your own home, and we will return your \$15.50 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$5.50, \$10.00, \$11.00, \$12.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this DROP CABINET BURDICK is the greatest value ever offered by any house.

BEWARE OF IMITATIONS by someone concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various illustrations. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. Has every MODERN IMPROVEMENT. EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE DEFECTS OF NONE. Made by the best makers in America. From the best material money can buy.

IT COSTS YOU NOTHING to see and examine this machine, compare it with those your storekeeper sells at \$40.00 to \$60.00. pay your freight agent the \$15.50. WE TO RETURN YOUR \$15.50 if at any time within three months you say you are not satisfied. ORDER TO-DAY. DON'T DELAY. (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

SOLID QUARTER SAWED OAK DROP DESK CABINET, piano polished, closed (head dropping from sight) to be used as a center table, stand or desk, the other open with full length table and head in place for sewing. 4 fancy drawers, latest 1900 skeleton frame, carved, paneled, embossed and decorated cabinet finish, finest nickel draw pulls, rests on four casters, adjustable treadle, genuine Smyth iron stand. Finest large high arm head, positive foot motion feed, self threading vibrating shuttle, automatic bobbin winder, adjustable bearings, patent tension liberator, improved loose wheel, adjustable pressure foot, improved shuttle carrier, patent needle bar, patent dress guard, head is handsomely decorated and ornamented and beautifully nickel trimmed. GUARANTEED the lightest running, most durable and nearest noiseless machine made. Every known attachment is furnished and our Free Instruction Book tells just how anyone can run it and do either plain or any kind of fancy work. A 20-Years' Binding Guarantee is sent with every machine.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)
Kuriame iszdirba skaniau sia, geriausią ir sveikiausią, ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ.
Po No 600 iki 612 Pearl str.
ELIZABETH N. J. PETER BREIDT
Loeninjkas.

Visokias knygas.

lietuviszkas, taip dvisiskas kaip ir moksliszkas, taipgi ir laikraszcius; kaip tai: „Varpa“, „Ukininkas“ ir „Tėvynės Sargas“, visus tris kartu imant ant 1900 m. gausama už \$3 dol. Katalogą knygy ir laikraszcius ant paziūros prisiuncziu dovana. Uzprasiant knygas arba laikraszcius, reikia arkiu ir pinigūs prisiusti.
Jurgis a Lpinas
Tilžeje -- Tilsit
Ostpr. Germany.

HOTELIS

arba geriausią užeiga dėl darbininkų ar sciip žmonių. Kuris nori sziūbei tą dazizi-noti ir szalto aluzio Faurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarų skanų nziūkyt, ateikt pas:
Antaną Kalinauką
13 N Hancock st **WILKES-BARRE**

Geras dūorius (vargonni's tras) nesenei atkeliavęs isz Lietuvos, pajieszko sau vietas. Atsiszaukt reik ant szito adreso:

M. Žardeckas,
603 W. Mahanoy str.
Mahanoy City, Pa.

AGENTAS

ass-kuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už augles
Geo. WILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Kaznori šoro savco gauti ir skanaus gėrymo ragaut. tegu atsilanko pas **Joną Žukauską**
Plymouth, Pa.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY. Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Rupture or Umbilical Hernia! you get a comfort and ease of action can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cent extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and True Catalogue.

ONLY \$5.00
SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine that your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$8.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 40 inches high, 2400 lbs., \$63.75; 68 inches high, 8000 lbs., \$89.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special Liberal C. O. D. offer.

SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

VYRAMS DYKAI.

Kiekvienas vyras, knrs paraszys laiszka į State Medical Institute, Kay 520 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., aplakys dykai prabos pakuti garsingu Naminų Gyduoju, iszgydziusiu tukstanczius vyrų kurie per ilgus metus kentėjo lytiszku dalių silpnumus. paeinanczius nuo jaunystės iszdykimo, prazudymo pajiegos ir atminties, sippuma nugaros, sumenkėjima ir suvytima lyties dalių Raszak szia dien.

ADRESAI

- CENTRALISZKŲ VIRSZINKŲ „TėVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPA. GYSTĖS.
Prezidentas—T. Astronskis
P. O. Box 200, Minersville, Pa.
Kasorius—A. Olszovskis
60 Sub Sta. Chicago, Ill.
Sekretorius—M. J. Damijonaitis,
65 N. Leonard str. Waterbury, Conn

SEND 50 CENTS to us with this ad. and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rose-wood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, hulaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULATED DOUBLE ITAL, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

Nesiusk pinigū.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pasirodo laike miego arba prie nuszilapinimo, ir jeigu isz to nesi-gydys, ji neapleis žmoęų kankinusi Žmonės turinti tą ligą kenozia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo už kietėjimą arba netravimą, nervisz kumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilypnėjimą lytiszku kuno dalių. Jeigu tokiuse atsitikimūse reikalūj pagalbos, nosųsk pinigū, bet raszak pas manę įdodamas markę isz atsiziu tab apraszymą, isz kurit kraiz iszsigydysi. Adrisūk:
John Wael,
Box 413, Iron Mountain, V. Mich.

DR. F. J. KALLMERTEN.

Specialistas chroniszku ir nerviszku ligų.
Gydo visokias užel senėjimas ligas kaip o tai: Trozskulj, epazma, paralyzių, dusu-lij, pavaidentavimą, reumatizmą, skaudėjimą galvos, ausų, akių, ir nosies, ligas skilto, gerklės, krūvišos, iszėjimą žarnų, drugi, iszmištymus ant galvos ir a-nrozgamba, sustojimą ir kėjimą, kraujo tekėjimą, nūnosinės tekėjimą, nevalsingumą, ekansimus po gimdymū, poliuvimus, rinas, atšlyvrimus, ant kuno, rožų, žarnų ligas, rkaudėjimą stebly ir krotinės, plautj, nervų skaudėjimą, užeigimą žarnų iszputimus, niežėjimą, užeigimą sme enų, iszburkina puslės ligas, vėžj, diegli, skmens ilgą užeigimą, nusišiojimą kojų, džiova, žarnų ir aksty ligas, karztlige, niezius, iszberimus, kirmėles, dedervines ir t. t.
GYDO MOTERIS, VAIKUS ir VYRUS
Jeigu sergi ir nustoja esi lities isztyti, kreipkis tujuas na daktarą Kallmerteną ant rados Dr. Kallmerten'as iszgydė tukstanczius žmonių, kur e ligas irg ir nū kitų daktarų neulejo pagalbeloti ir iszsigyditi. Tie žmonės viaur garaina vardą D-ro Kallmerten'o, ir pažįstamiems jį rodys ja. Kreipkitės pas D-rą Kallmerten'ą tai jus iszgydys.
LIGAS UZSIKRECZIAMAS abejoj lyties (ar tai nū kitų gautas arba nū gludytųjų paeinanczius) g do pasokmingai ir greitai. Nerej ja gedytis, tik tai gyd. tie, nos neabojimas atveda pik-tas pasekmes ant atotės.
**NOTIS LIGA BUTŲ NEISZGYDOMA, RASZAK pas DR. KALLMERTEN, PRASZK GERA SILPNUMA, PADUK LYTI (ar vyras ar m-teriazob), amžj, szvardimą ir temperamą ligonio įdėk į gromatą 2 centingą markę, paraszk savo pavardę ir adresą alezkiui, o gausi per laiszką RODĄ DOVANAI ir tikrą nūm nę Daktaro ligu y a iszgydoma ar ne.
Nevykyk, bet raszak tujuas. Adreas:
DR. F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.**

P. CH. ŠABAS

Geriausią užeiga dėl visų, o ir Degtinė, Vynas, Alus ir Cigarai yra pirmos kliašos, taiposgi ir Bilerdą puikų laikau dėl praleidimo linksniau laika.
PARDŪDU LAIVAKORTES ant visokių kelių mariomis ko nū pigiausei. Siunčiu pinigūs į visas dalis svieto. Norintis kad jo pinin-gai siunčiami į tėvynę neprapultų ir kų greicziausei nueitu, tegul kreipsi po tokiu adresu:
P. Ch. Sabas
301 W. Centre street
SHENANDOAH, PA.

SEND 50 CENTS

TO US WITH THIS AD and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$8.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished, with splendid tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Touris model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours.
SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered Fingerboard chart, which can be adjusted to any viola without changing the instrument and it prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 7 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable.—Editor.)